

บทบาทของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยต่อการส่งสินค้าออก

นางสาวทัศนีย์ บุทธิการบัญชา

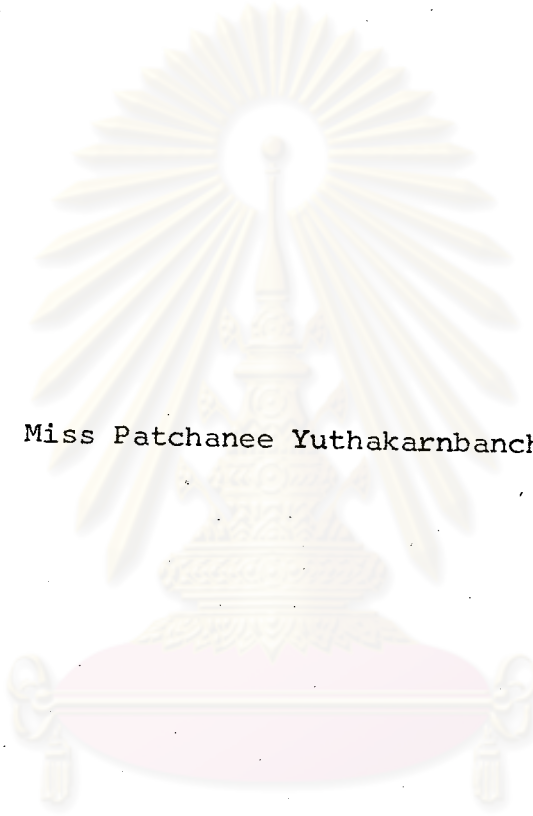
003644

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต
แผนกวิชาการธนาคารและการเงิน
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2518

I1663911X

The Roles of Commercial Banks in Thailand in Exporting

Miss Patchanee Yuthakarnbancha

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Accountancy

Department of Banking and Business Finance
Graduate School

Chulalongkorn University

1975

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ขอมติให้บัณฑิตวิทยาลัย
ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

สมาน งามใจ
.....

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ *[Signature]*
[Signature]

..... กรรมการ

..... กรรมการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ศาสตราจารย์ ดร. วันฉวีธรรม
วันที่ 16 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2518

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : บทบาทของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยต่อการส่งสินค้าออก
 ชื่อ : นางสาวพัชนี บุทธการบัญชา
 แผนกวิชา : การธนาคารและการเงิน
 ปีการศึกษา : ๒๕๑๘

บทคัดย่อ

ในการทำวิทยานิพนธ์ได้ศึกษาในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑. วิธีปฏิบัติในการส่งสินค้าออก
๒. บทบาทของสถาบันการเงินในประเทศต่าง ๆ ต่อการส่งสินค้าออก
๓. บทบาทของสถาบันการเงินของประเทศไทยต่อการส่งสินค้าออก
๔. นโยบายทางเศรษฐกิจและการค้าของไทยในส่วนที่เกี่ยวกับการส่งสินค้าออก
๕. ปัญหาเกี่ยวกับการส่งสินค้าออกและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาต่าง ๆ

๑. วิธีปฏิบัติในการส่งสินค้าออก

วิธีการส่งสินค้าออกของผู้ส่งสินค้าออกในประเทศไทย มีวิธีการปฏิบัติอย่างไร การส่งสินค้าออกนั้นเริ่มต้นตั้งแต่การจดทะเบียนสินค้าเพื่อส่งออก ถ้าผู้ส่งออกเป็นผู้ผลิต การส่งสินค้าออกจะเริ่มต้นตั้งแต่การจดทะเบียนการค้า การผลิต จนกระทั่งได้เป็นสินค้าสำเร็จรูป การจดทะเบียนเอกสารต่าง ๆ ในการส่งสินค้าออก การนำสินค้าไปบรรทุกเรือ จนกระทั่งสินค้าเดินทางไปถึงมือผู้ซื้อในต่างประเทศ

๒. บทบาทของสถาบันการเงินในประเทศต่าง ๆ ต่อการส่งสินค้าออก

ในการวิจัยจะศึกษา บทบาทของธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินอื่น ๆ ในประเทศต่าง ๆ ที่มีต่อการส่งสินค้าออก สำหรับบทบาทของธนาคารพาณิชย์ต่อการส่งสินค้าออก ธนาคารพาณิชย์มีบทบาทสำคัญในการที่จะสนับสนุนให้พ่อค้าผู้ส่งออกตลอดจน

ผู้ผลิตขยายการส่งออกหรือการผลิตให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ธนาคารให้ความช่วยเหลือ
 ด้านการส่งออกโดย การใหญ่ การรับซื้อลดตัวเงิน การให้ความช่วยเหลือด้านสินเชื่อ
 การประกันด้านการส่งสินค้าออก และบริการอื่น ๆ เป็นต้นว่า การสอบถามฐานะ การ
 แจ้งการเปิดเลขที่เตอร์ออฟเครดิต การบริการส่งบิลและเอกสารที่เป็นเงินตราต่าง
 ประเทศ ไปเรียกเก็บให้ ฯลฯ สถาบันการเงินอื่น ๆ ที่มีบทบาทต่อการส่งสินค้าออก
 เป็นต้นว่า Export Import Bank (EximBank), Export Credit Guarantee
 Department (ECGD) สถาบัน Exim Bank และ ECGD มีบทบาทสำคัญเกี่ยวกับ
 การให้เครดิตระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว โดยการค้ำประกันแก่ โรงงาน
 หรือบริษัทที่ขายสินค้าค้ำประกันเงินผ่อน เพื่อให้ผู้ส่งออกสามารถให้เครดิตระยะยาวสำหรับการ
 ส่งสินค้าออกพวกเครื่องจักรและอุปกรณ์ซึ่งมีมูลค่าสูง ให้เครดิตเพื่อการลงทุนในต่างประเทศ
 ใหญ่แก่รัฐบาล หรือบริษัท หรือสถาบันการเงินในต่างประเทศ เพื่อจัดหาเงินทุนสำหรับ
 การซื้อสินค้าประเภทรวมทั้งบริการจากประเทศที่มีสถาบัน Exim Bank และ ECGD

๓. บทบาทของสถาบันการเงินของประเทศไทยต่อการส่งสินค้าออก

เนื่องจากในประเทศไทยยังไม่มีสถาบันใดทำหน้าที่ด้านการค้ำประกันสินค้า
 ส่งออกโดยเฉพาะสถาบันการเงินที่มีบทบาทด้านการส่งสินค้าออกมาก ก็คือธนาคารพาณิชย์
 ธุรกิจด้านต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ที่เกี่ยวกับการส่งสินค้าออก ได้แก่ การแจ้ง
 การเปิดเลขที่เตอร์ออฟเครดิตให้แก่ผู้ส่งสินค้าออก การรับซื้อบิลสินค้าส่งออก การเรียก
 เก็บเงินตามเช็คที่ส่งจ่าย ณ ต่างประเทศ การใหญ่เงินเพื่อซื้อสินค้าส่งออก การให้
 ใหญ่เงินโดยรับจำนำสินค้าและการติดต่อหาตลาดและสอบถามฐานะ เครดิตของบริษัทใน
 ต่างประเทศ ในการวิจัยจะศึกษาความสำคัญของธุรกิจด้านการส่งออกของธนาคาร
 พาณิชย์และสถานการณ์เกี่ยวกับการส่งออกของประเทศไทยว่าสมควรจะให้มีการก่อตั้ง
 สถาบันการเงินประเภท Exim Bank หรือ ECGD หรือไม่ หรืออาจให้สถาบัน
 ต่าง ๆ อาทิเช่น บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรม ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การ
 เกษตรรับทำหน้าที่ด้านการให้ความช่วยเหลือทางการเงินเกี่ยวกับการส่งสินค้าออกอีก
 อย่างหนึ่ง

๔. นโยบายทางเศรษฐกิจและการค้าของไทยในส่วนที่เกี่ยวกับการส่งสินค้าออก

สภาพพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้กำหนดแผนพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อให้ประชาชนมีมาตรฐานการครองชีพสูงขึ้น โดยส่งเสริมการผลิตภายในประเทศทั้งสินค้าเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมให้เพียงพอสำหรับการบริโภคภายในประเทศและส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ ให้มีการแบ่งรายได้อย่างเป็นธรรม และให้เศรษฐกิจของประเทศมีเสถียรภาพ ศึกษาถึงมาตรการของรัฐบาลในการส่งเสริมการส่งสินค้าออกว่าเพียงพอหรือไม่ ควรทำอะไรเพิ่มเติมอีก ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินอื่น ๆ มีส่วนช่วยเหลือได้อย่างไร

๕. ปัญหาเกี่ยวกับการส่งสินค้าออกและขอเสนอแนะในการแก้ปัญหาต่าง ๆ

ปัญหาเกี่ยวกับการส่งสินค้าออกได้แก่ ปัญหาที่เกิดจากตัวผู้ส่งสินค้าออกเอง ปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการของธนาคารพาณิชย์ และหาทางเลือกในการแก้ปัญหาเหล่านั้น ปัญหาต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้ ปัญหาเกี่ยวกับการขนส่งสินค้า ระเบียบและวิธีการในการส่งสินค้า คุณภาพของสินค้า เงินทุนของผู้ส่งสินค้าออก ราคาสินค้า ผู้ส่งออกที่ขาดความรับผิดชอบทางการค้า ระบบภาษีอากร สิ่งอำนวยความสะดวกทางการตลาด มาตรการในทางกักตุนและเลือกปฏิบัติของรัฐบาลต่างประเทศ ปัญหาเกี่ยวกับการบริการที่ธนาคารพาณิชย์ให้แก่ผู้ส่งสินค้าออก

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title : The Role of Commerical Banks in Thailand in
Exporting.
Name : Miss Patchanee Yuthakarnbancha
Department : Banking and Business Finance
Academic Year : 1975

ABSTRACT

This thesis covers the following topics :

1. Export procedure
2. The role of financial institutions in export in various countries
3. The role of financial institutions in export in Thailand
4. Economic and trade policy of Thailand toward export
5. Export problems and solutions

1. Export procedure

In this thesis, review is made of the export procedures for exporters in Thailand. Basically we may define that export begins from the point of preparing or packaging goods to be exported. However, in the case that exporters are producers themselves, the process of export will be considered right from the very first step; that is obtaining raw material. Further steps are production, shipping, preparing shipping documents and see to it that goods are delivered to destinations.

2. The role of financial institutions in export in various countries

This part deals with the role of commercial banks and other credit institutions in various countries in the area of export. Commercial banks play an important role in supporting producers and exporters to expand their production and export. Banks grant export facilities such as loans, overdrafts, discounts for export bills, warehousing facilities, advising L/C, bills collection, etc. Other credit institutions such as Export Import Banks and Export credit Guarantee Institutions also play an important role by guaranteeing or granting outright short-term credit, medium-term credit and long-term credit to exporters who sell on installment basis. This enables them to give credit to foreign buyers particularly for those expensive capital goods, granting credit for foreign investment, and loans to governments or companies or foreign credit institutions.

3. The role of financial institutions in export in Thailand.

Since there is no special credit institution which handles export guarantees in Thailand, commercial banks at present assume an important role. Foreign business services of commercial banks concerning export are advising L/C to exporters, discounting of export bills, bills collections, packing credit, packing stocks, contact buyers from foreign markets and giving credit information. This research is involved with the question of whether credit

institutions like Export Import Banks, Export Credit Guarantee Institutions should be established or whether such facilities should simply be incorporated as part of the services provided by the Industrial Finance Corporation of Thailand, Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives or other existing official institutions.

4. Economic and trade policy of Thailand toward exports.

One major objective spelt out in the Third National Economic and Social Development Plan is to raise people welfare by promoting domestic production (agricultural and industrial products) both for local consumption and export, better income distribution and economic stability. In such a framework, this study will enquire into government measures in promoting export; whether such measures are sufficient and how the commercial banks and other credit institutions could support these measures.

5. Export problems and solutions.

This last chapter points out the problems involving exporters, government offices, commercial banks' services and ways to solve these problems described. All these problems could be summarized as follows: problems concerning shipments of goods, customs practices, unreliable exporters, taxes, marketing facilities, restrictive and discriminate measures and commercial banks' facilities.

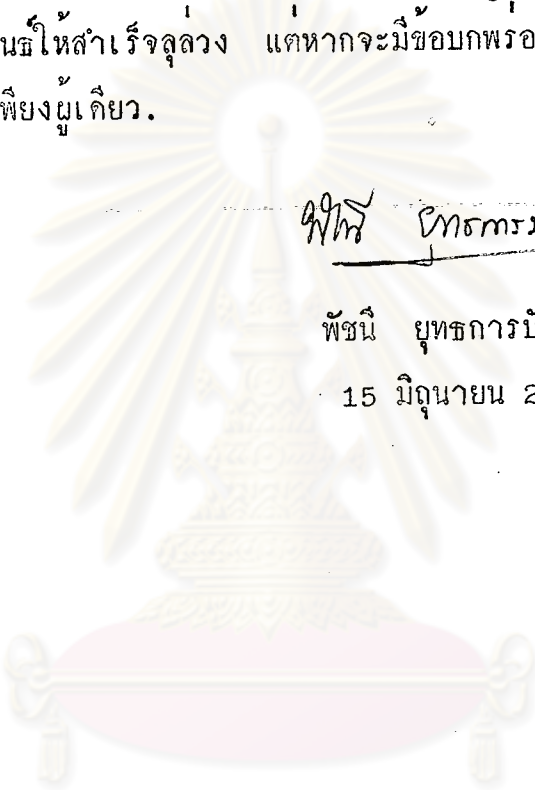
คำนำ

วิทยานิพนธ์เรื่อง " บทบาทของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยต่อการ
ส่งออก " นี้ เป็นส่วนประกอบของการศึกษาสำหรับปริญญาโทชั้นมหาบัณฑิต
แผนกวิชาการธนาคารและการเงินธุรกิจ คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหา-
วิทยาลัย ในการวิจัย ผู้เขียนศึกษาถึงขอบเขตที่ธนาคารพาณิชย์มีส่วนช่วยเหลือ
ในด้านการส่งออกของประเทศว่ามีมากน้อยเพียงใด ผู้ส่งออกพอใจหรือไม่
และธนาคารพอใจผลตอบแทนที่ได้รับจากการให้ความช่วยเหลือในค่านี้น้อย -
เพียงใด ควรจะส่งเสริมให้มีการให้ความช่วยเหลือในค่านี้อีกเพิ่มขึ้นอีก เพื่อให้
การส่งออกเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะการส่งออกมีความ
สำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก

ในการทำวิทยานิพนธ์ ผู้เขียนได้อาศัยค้นคว้าจากตำราที่มีอยู่ในห้องสมุด
คณะพาณิชย์ศาสตร์และการบัญชี คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ห้องสมุดศูนย์พาณิชย์กรรม กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ ห้องสมุดธนาคารกสิกรไทย
ห้องสมุดธนาคารแห่งประเทศไทย จากการสัมภาษณ์ผู้ส่งออกและเจ้าหน้าที่
ของธนาคารพาณิชย์ที่เกี่ยวข้องกับการส่งออก ความสำเร็จของวิทยานิพนธ์
นอกจากจะอาศัยข้อมูลจากแหล่งต่างๆแล้ว ยังขึ้นอยู่กับความช่วยเหลือของอาจารย์
ประพาศิมพ์ ศกุนตลาภย์ และอาจารย์ชญา วัฒนศิริธรรม ในเรื่องตำราและเอก-
สารต่างๆที่ใช้ในการค้นคว้า ให้คำปรึกษาแนะนำและตรวจแก้โดยไม่เห็นแก่ความ
เหน็ดเหนื่อย นอกจากนี้ ผู้เขียนได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และธนาคารกสิกรไทย ซึ่งมีส่วนสำคัญในการทำวิทยานิพนธ์
เล่มนี้ประสบความสำเร็จ และเป็นพระคุณอย่างสูงต่อผู้เขียน ผู้เขียนขอขอบ-
พระคุณเป็นอย่างสูง และในโอกาสนี้ผู้เขียนขอขอบพระคุณ ร.ศ. สังวร ปัญญาพิทักษ์
ประธานกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ชญา วัฒนศิริธรรม กรรมการผู้
ควบคุมการวิจัย อาจารย์สราวุธ คงสิริ กรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ข้อ

คิดเห็นและตีชมที่มีประโยชน์เป็นอย่างมาก ซึ่งถ้าขาดความอนุเคราะห์จากท่าน -
 อาจารย์เหล่านี้ วิทยานิพนธ์เล่มนี้คงจะไม่สัมฤทธิ์ผล

ความดีของวิทยานิพนธ์เล่มนี้หากจะมีแล้ว ผู้เขียนขอมอบให้กับอาจารย์
 ประพาพิมพ์ ศกุนตลาภย์ และอาจารย์ชฎา วัฒนศิริธรรม ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องอย่าง -
 สำคัญในการทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จลุล่วง แต่หากจะมีข้อบกพร่องประการใดแล้ว
 ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว.

 พัทธ์ พุทธการบัญชา

พัชนี พุทธการบัญชา

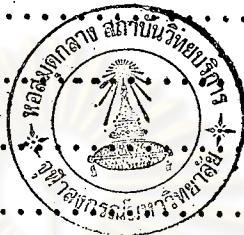
15 มิถุนายน 2518

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ - ภาษาไทย	I-III
บทคัดย่อ - ภาษาอังกฤษ	IV-VI
คำนำ	ก - ข
สารบัญ	ก - ง
รายการตารางประกอบ	จ - ฉ
รายการภาพประกอบ	ฐ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
บทที่ ๒ วัตถุประสงค์และวิธีการในการวิจัย	๔
บทที่ ๓ วิธีปฏิบัติในการส่งสินค้าออก	๑๕
บทที่ ๔ บทบาทธนาคารพาณิชย์ที่มีต่อการส่งสินค้าออก	๒๑
บริการทางการเงินที่สำคัญ ๆ ที่ธนาคารพาณิชย์และ	
สถาบันการเงินให้แก่ออก	๒๓
การดำเนินงานของ Export Import Bank และ Export Credit	
Insurance ในประเทศต่าง ๆ	๓๐
สรุป	๕๖
บทที่ ๕ บทบาทของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยต่อการส่งสินค้าออก	๕๘
บทบาทของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยที่มีต่อการส่งสินค้าออก ..	๕๘
บทบาทของสถาบันอื่น ๆ ในประเทศไทยที่มีต่อการส่งสินค้าออก ...	๗๗
วิเคราะห์ความสำคัญของธุรกิจด้านการส่งสินค้าออกของ	
ธนาคารพาณิชย์	๑๐๘

บทที่ ๖ นโยบายทาง เศรษฐกิจและการค้าของประเทศไทย	๑๕๑
นโยบายทาง เศรษฐกิจและการค้าของรัฐบาล	๑๕๒
ปัญหาการค้าและขอเสนอแนะ	๑๕๕
วัตถุประสงค์และนโยบายของรัฐบาล เกี่ยวกับการส่งออก	๑๕๘
นโยบายเกี่ยวกับการค้าต่างประเทศของกระทรวงพาณิชย์	๑๖๓
มาตรการของรัฐบาลในการช่วยเหลือด้านการส่งออก	
บทที่ ๗ ปัญหาอันเป็นอุปสรรคต่อการส่งออกและขอเสนอแนะ	๑๘๒
ปัญหาเกี่ยวกับการขนส่งสินค้า	๑๘๓
ปัญหาเกี่ยวกับระเบียบและวิธีการในการส่งออก	๑๘๘
ปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพของสินค้า	๒๐๒
ปัญหาเกี่ยวกับเงินทุนของผู้ส่งออก	๒๐๖
ปัญหาเกี่ยวกับราคาสินค้า	๒๐๘
ปัญหาเกี่ยวกับผู้ส่งออกที่ขาดความรับผิดชอบในทางการค้า	๒๑๒
ปัญหาเกี่ยวกับระบบภาษีอากร	๒๑๖
ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกทางการตลาด	๒๑๘
ปัญหาเกี่ยวกับมาตรการในทางกีดกันและการเลือกปฏิบัติของ รัฐบาลต่างประเทศ	๒๒๑
ปัญหาเกี่ยวกับบริการที่ธนาคารพาณิชย์ให้แก่ผู้ส่งออก	๒๒๕
บทที่ ๘ ขอสรุปและขอเสนอแนะ	๒๒๘
ภาคผนวก	๒๓๑
บรรณานุกรม	๒๓๗
ประวัติการศึกษา	๑๔๐

รายการตารางประกอบ

	หน้า
ตารางที่ 1 ตารางแสดงการรับช่วงซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการส่ง- สินค้าออก โดยธนาคารแห่งประเทศไทย	90
ตารางที่ 2 ตารางแสดงยอดซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการส่งสินค้าออก ค้างคาง	91
ตารางที่ 3 ตารางแสดงการรับช่วงซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการส่งสิน ค้าออก ปี 2516 เทียบกับปี 2515 และปี 2517 เทียบกับปี 2516	93
ตารางที่ 4 ตารางแสดงการเปรียบเทียบการใหญ่เพื่อการส่งสินค้าออกของ- ธนาคารพาณิชย์กับการขายช่วงลดตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการ- ส่งสินค้าออกแก่ธนาคารแห่งประเทศไทย	96
ตารางที่ 5 ตารางแสดงการให้เกร็ดคิดโดยสถาบันการเงิน	115
ตารางที่ 6 ตารางแสดงการรับช่วงซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการส่ง- สินค้าออกของประเทศไทย เปรียบเทียบกับปริมาณการส่งสินค้าออก ของประเทศไทย ในระหว่างปี 2515- 2517	119
ตารางที่ 7 ตารางแสดงเงินใหญ่และเบิกเงินเกินบัญชีของธนาคารพาณิชย์ แยกตามวัตถุประสงค์	128
ตารางที่ 8 ตารางแสดง ตัวเงิน เงินใหญ่ และเบิกเงินเกินบัญชีของ ธนาคารพาณิชย์ แยกตามวัตถุประสงค์	136
ตารางที่ 9 ตารางแสดงตัวเลขการส่งสินค้าออกเปรียบเทียบกับผลผลิตภายใน ในประเทศ	145
ตารางที่ 10 ตารางแสดงตัวเลขการส่งสินค้าออกเปรียบเทียบกับผลผลิตภายใน ในประเทศ	146
ตารางที่ 11 ตารางแสดงชุดการชำระเงินของประเทศไทย 2503-2517 ..	154

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

		หน้า
ตารางที่ 12	ตารางแสดงมูลค่าสินค้าออก แยกตามประเภท	160
ตารางที่ 13	ตารางแสดงการประมาณเป้าหมายการส่งออกสินค้าประเภทที่สำคัญ	161
ตารางที่ 14	ตารางแสดงมูลค่าสินค้าออกแยกตามประเภท	162

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางภาพประกอบ

	หน้า	
แผนภาพที่ 1	แผนภาพของโครงสร้างการส่งสินค้าออก	16
แผนภาพที่ 2	แผนภาพแสดงการให้เครดิตแก่ผู้ชาย	26
แผนภาพที่ 3	แผนภาพแสดงสัดส่วนของการส่งสินค้าออกเปรียบเทียบกับ G.D.P. ของประเทศต่าง ๆ	147

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย